

съ 7000 жители, расположенъ на южний клонъ на Стара-Планина на 50 мили на с.-з. отъ Пловдивъ. Тога градъ имаше една каменна къща, една црква, двѣ мъжки училишта и едно женско. Споредъ мѣстоположение то му, тѣсна долина, забиколена отъ всякъдѣ съ планини, жителети ѝ не бѣха земледѣлци, както другити български села. Тии работеха аби и шааци. Голѣма часть отъ жителети на тога градъ се занимаваха да продаватъ шааци отъ градъ на градъ въ всяка Евр. Турция и дори въ Смирна и въ по-голѣмата часть на Мала Азия. Тии така съшто се занимаваха да обработватъ тръндафилъ и да вадегъ тръндафилово масло и вода най-добра въ всяка България.

Слѣдъ събирането на въстаницити въ Мечка, една малка чета, подъ войводството на Ванкова, стигна въ Клисура като бѣше прѣминала прѣзъ Стрѣлча и прѣзъ Копривитица. Новодошли ти накароватъ жителети Клисурски да направегъ нѣколко укрѣпенина, каквото да могатъ да владѣятъ, пътиштата, прѣзъ които се влиза въ Клисура, като имъ казаваха, че другити села имали намѣрение да се бранегъ и, че ако ненаправегъ така, то непрѣменно ште ги исколетъ и изгорегъ баши-бозуцити. Клисурци имъ помогнаха съ селане дошли (на конѣ) отъ София. Тии имаха нѣколко пушки. По заповѣдъ на Ванкова, кятибътъ се уби, така съшто се убиха и двѣ заптиета, които жителети бѣха хванали въ околността та. Много Турци и турски цигане се затвориха и двѣ циганки се убиха. Юзбашината (тога, който ми расказа това) и едно заптие сполучиха да побѣгнатъ въ близното турско село Рахмали.

Слѣдъ нѣколко дни, дохождатъ Карловскити баши-бозуци, подъ началството на Тосунъ беа; тѣхъ не придружаваха нито черкези, нито редовна войска. Мехмедъ рефенди *xirigazi* отъ Рахмали нештѣ да ги пусне по-далечъ и проводи въ Клисура единъ християнинъ пратеникъ, когото въстаницити задържаха. Послѣ той проводи двама Турци, които дойдоха половина мила до Клисура и се разговаряха съ двама отъ въстаницити. Тѣ питаха тиа послѣднити, какво мислетъ да правегъ Клисурчане и зашто са се повдигнали. Селанѣти имъ отговориха: „Вървѣте по пъгътъ си; това што има да стане, ште стане внѣтрѣ въ четире дни.“

Турцити трѣгнаха слѣдъ тѣхъ и подирь два три дни, на 8 май, Тосунъ бей дойде съ много баши-бозуци. Той заповѣдва на жителети да се прѣдадатъ и да прѣдадатъ оръжие то си; жителети отричатъ и пушеатъ възъ войската и убиватъ единъ баши-бозукъ. Една часть отъ малката българска чета се обиколи отъ баши-бозуцити. Останалити се спасиха въ Копривитица. Баши-бозуцити отпуснаха свойти робие, даватъ огнь на тъмницити, изгоряватъ една часть отъ градътъ и се оттеглюватъ. На другий день дойде въ Клисура друга една чета баши-бозуци, които станаха 7 деня въ това мѣсто, дѣто прѣдадоха всичко на плѣнъ и пожаръ. Много други чети отъ баши-бозуци дохождаха една подирь други и отнесоха дори и гвоздети отъ изгорѣлити греди и керамидити отъ стрѣхити. Между многото други пагуби Клисура притърпѣ пагубата на 485 алимбика мѣдни за варене на гюлово масло (съ стойность отъ 4—5 л. т. единий), които откраднаха Турцити отъ близнити села; 232 души се убиха, отъ които 55 мъже.

Бѣлъжка. Нѣкои козоватъ, че убитити са 400 души.

Тѣлата имъ останаха непогребени двѣ, три недѣли и станаха голѣма часть отъ тѣхъ плѣчка на кучетата. Много отъ тиа жртви бѣха убити съ голѣмо бесчовѣчие. Едно наскоро родено дѣте се съебѣ прѣдъ